

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ - ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΤΡΙΤΗ 23 ΙΟΥΝΙΟΥ 2020**

**ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΝΑΥΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ - ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΣΤΗ ΝΑΥΤΙΑΙΑ -
ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ**

ΘΕΜΑ Α

A1. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση, τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή τη λέξη **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

- α.** Η υπαίτια ρύπανση του θαλάσσιου περιβάλλοντος είναι λόγος για την επιβολή οριστικής στέρησης του δικαιώματος άσκησης του ναυτικού επαγγέλματος. **Λ**
- β.** Η επίπληξη αποτελεί απλή σύσταση, αν δεν γραφτεί στο ποινολόγιο. **Σ**
- γ.** Η κατάχρηση εξουσίας τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός (1) έτους και με χρηματική ποινή. **Σ**
- δ.** Σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση SOLAS, μόνο τα δεξαμενόπλοια είναι υποχρεωμένα να διαθέτουν κύριο και βοηθητικό σύστημα πλοήγησης. **Λ**
- ε.** Ναυτικοί πράκτορες είναι τα πρόσωπα που αναλαμβάνουν κατ' επάγγελμα, κατόπιν διορισμού από τον πλοιοκτήτη, την πρακτόρευση του πλοίου. **Σ**

Μονάδες 15

A2. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους αριθμούς **1, 2, 3, 4, 5** από τη στήλη **A** και, δίπλα, ένα από τα γράμματα **α, β, γ, δ, ε, στ** της στήλης **B**, που δίνει τη σωστή αντιστοίχιση στον παρακάτω πίνακα. Σημειώνεται ότι ένα γράμμα από τη στήλη **B** θα περισσέψει.

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
1. Ηλεκτρολόγος	α. Χειρίζεται τις αντλίες κατά τη φορτοεκφόρτωση του φορτίου
2. Ναύκληρος	β. Φυλάττει τα είδη ματισμού
3. Αντλιορός	γ. Είναι υπόλογος για την υπηρεσία μαγειρείου
4. Υποπλοίαρχος	δ. Φροντίζει για την ασφαλή τοποθέτηση και συντήρηση των σωσίβιων λέμβων
5. Μάγειρος	ε. Βρίσκεται στο μηχανοστάσιο και παρακολουθεί τα μέσα φορτοεκφόρτωσης του πλοίου
	στ. Ασκει την αστυνομία στο πλοίο

1. → ε 2. → δ 3. → α

Μονάδες 10

4. → β 5. → γ

ΘΕΜΑ Β**B1.** Να περιγράψετε το αδίκημα της ανυπακοής.**Μονάδες 10**

Ανυπακοή είναι η άρνηση εκτέλεσεως διαταγής που δίνεται από τον Πλοίαρχο ή άλλο αρμόδιο αξιωματικό του πλοίου προς υφιστάμενό του και αφορά στην εκτέλεση υπηρεσίας.

Η ανυπακοή τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

Η μη συμμόρφωση του ναυτικού σε διαταγή που έχει σχέση με τη σωτηρία του πλοίου ή ανθρώπων που κινδυνεύει στη θάλασσα, αποτελεί επιβαρυντική περίπτωση γι' αυτόν.

B2. Τι νοείται ως πειρατεία, σύμφωνα με το άρθρο 101 της Σύμβασης του Δικαίου της Θάλασσας;**Μονάδες 15**

α) Κάθε παράνομη πράξη βίας ή κρατήσεως ή κάθε πράξη διαρπάγης που διαπράττεται για ιδιωτικούς σκοπούς από το πλήρωμα ή τους επιβάτες ιδιωτικού πλοίου (ή αεροσκάφους) και που κατευθύνεται **πρώτον** στην ανοικτή θάλασσα, εναντίον άλλου πλοίου (ή αεροσκάφους) ή εναντίον προσώπου ή περιουσιακών στοιχείων πάνω στο πλοίο (ή στο αεροσκάφος) αυτό και **δεύτερον** σε τόπο εκτός κρατικής δικαιοδοσίας, εναντίον πλοίου (ή αεροσκάφους), προσώπων ή περιουσιακών στοιχείων.

β) Κάθε πράξη εκούσιας συμμετοχής στη λειτουργία ενός πλοίου ή αεροσκάφους με γνώση των γεγονότων που καθιστούν το πλοίο ή το αεροσκάφος αυτό πειρατικό και

γ) κάθε πράξη υποκινήσεως ή σκόπιμης διευκόλυνσεως πράξεως, που συνιστά πειρατεία.

ΘΕΜΑ Γ**Γ1.** Να αναφέρετε, ονομαστικά, τα πιο σημαντικά χαρακτηριστικά του Κώδικα Πρακτικής για Ασφαλέστερη Φόρτωση και Εκφόρτωση (BLU CODE).**Μονάδες 5**

1) **Πιο ανθεκτικά νέα πλοία:**

2) **Βελτίωση των πρακτικών χειρισμού των φορτίων.**

3) **Περιορισμοί στη μεταφορά των φορτίων:**

4) **Όργανα φορτώσεως.**

5) **Ενίσχυση των επιθεωρήσεων:**

- Γ2. α) Να γράψετε τον σκοπό κατάρτισης της Διεθνούς Σύμβασης STCW 1978 (μον. 7).
β) Η Διεθνής Σύμβαση STCW 1995 αφορά σε ναυτικούς που υπηρετούν σε θαλασσοπλοούντα πλοία. Να αναφέρετε ποια πλοία εξαιρούνται (μον. 5).
γ) Να γράψετε δύο (2) λόγους για τους οποίους η Διεθνής Σύμβαση STCW 1978 χρειαζόταν αναθεώρηση (μον. 8).

Μονάδες 20

α) Ο σκοπός της κατάρτισης της STCW 1978 ήταν (και παραμένει) η καθιέρωση διεθνώς υποχρεωτικών απαιτήσεων για τη χορήγηση πιστοποιητικών (**ελάχιστα όρια**) σε πλοιάρχους, αξιωματικούς και πληρώματα, ιδίως γι' αυτά των αναπτυσσομένων χωρών που βρίσκονταν στο στάδιο της αναπτύξεως των στόλων τους.

β) STCW 1995 αφορά σε ναυτικούς που υπηρετούν σε θαλασσοπλοούντα πλοία εκτός αυτών που υπηρετούν σε:

- 1) Πολεμικά πλοία και βοηθητικά πλοία του πολεμικού ναυτικού.
- 2) Κρατικά πλοία, τα οποία απασχολούνται μόνο σε κυβερνητική (μη εμπορική) υπηρεσία.
- 3) Αλιευτικά σκάφη.
- 4) Θαλαμηγά πλοία αναψυχής, που δεν απασχολούνται σε εμπορικές επιχειρήσεις.
- 5) Ξύλινα πλοία πρωτόγονης κατασκευής.

γ) η STCW 1978 χρειαζόταν αναθεώρηση για συγκεκριμένους λόγους:

1) Οι περισσότερες από τις διατάξεις της έπρεπε να ανασκοπηθούν λόγω της απουσίας περιορισμών, ιδίως για τις περιπτώσεις εφαρμογής, τις οποίες αφού υπέγραψαν τη σύμβαση τα κράτη πρέπει και να τις εφαρμόσουν.

2) Η κύριαρχη αρχή είναι ότι ένα πιστοποιητικό που εκδόθηκε από ένα κράτος γενικότερα θεωρείται ως μία άδεια να υπηρετήσει ο κάτοχός του σε πλοία άλλων κρατών. Στην πράξη είναι αδύνατο να γίνει έλεγχος αν το πιστοποιητικό έχει εκδοθεί σύμφωνα με τις επιταγές της Συμβάσεως.

3) Αόριστες εκφράσεις, που επαναλαμβάνονται αρκετές φορές στο κείμενο της Συμβάσεως, έδωσαν το έναυσμα για αποκλίνουσες ερμηνείες, θέτοντας αμφιβολίες κατά πόσο η σύμβαση μπορούσε να παρέχει μία βάση για ομοιόμορφους διεθνείς κανονισμούς.

4) Οι διαδικασίες για την έκδοση πιστοποιητικών σε ορισμένες χώρες όπου ανεπαρκής έλεγχος ασκείται σχετικά με το σύστημα εξετάσεως και την παράδοση των πιστοποιητικών. Σε πολλές περιπτώσεις παρατηρήθηκε το φαινόμενο των πλαστών πιστοποιητικών δίχως να υποστηρίζονται από τα αναγκαία προσόντα.

Να γράψετε δύο (2) λόγους

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Στο κρουαζιερόπλοιο «PEGASUS», κατά τη διάρκεια του βραδινού μπουφέ, 75χρονος επιβάτης που δεν συνοδευόταν, αισθάνθηκε αδιαθεσία και κατέληξε. Ο γιατρός του πλοίου διέγνωσε καρδιακό επεισόδιο. Να καταγράψετε τις ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβεί ο Πλοίαρχος ως δημόσιος λειτουργός.

Μονάδες 12

Όταν λάβει χώρα κάποιο έκτακτο συμβάν που αφορά στους επιβαίνοντες ο Πλοίαρχος υποχρεούται, εκτός από την εγγραφή στο ημερολόγιο, να προβεί και στη σύνταξη, μέσα σε εικοσιτέσσερις ώρες από τον κατάπλου του πλοίου σε λιμάνι, εκθέσεως, ενώπιον του προέδρου πρωτοδικών και αν δεν υπάρχει, ενώπιον του ειρηνοδίκη. Σε λιμάνι της αλλοδαπής η έκθεση συντάσσεται ενώπιον της ελληνικής προξενικής αρχής. Στην έκθεση αυτή πρέπει να αναφέρονται το λιμάνι και ο χρόνος αναχώρησης του πλοίου, η τηρηθείσα πορεία, και όλα γενικά τα αξιοσημείωτα περιστατικά.

Σε περίπτωση θανάτου κατά τη διάρκεια του πλου, ο Πλοίαρχος οφείλει να συντάξει ληξιαρχική πράξη θανάτου.

Και η πράξη αυτή, που συντάσσεται σε χωριστό φύλλο χαρτιού, περιλαμβάνει την ημερομηνία συντάξεως, τα στοιχεία του δηλούντος ή των μαρτύρων, την ημερομηνία και ώρα του θανάτου, το στίγμα του πλοίου, τα στοιχεία του αποθανόντος, τα στοιχεία των γονέων και συζύγου του, τη δήλωση ότι διαβάστηκε και υπογράφηκε από τους παριστάμενους και τις υπογραφές του Πλοίαρχου, του δηλούντος και των μαρτύρων.

Για τα περιστατικά θανάτου, ο Πλοίαρχος οφείλει να προβεί σε εγγραφή και στο ημερολόγιο του πλοίου και να εκθέσει με λεπτομέρειες τις συνθήκες που έλαβε χώρα το περιστατικό.

Τη ληξιαρχική πράξη θανάτου ο Πλοίαρχος οφείλει να την παραδώσει στην ελληνική λιμενική ή προξενική αρχή του πρώτου λιμανιού κατάπλου του πλοίου.

Αν ο Πλοίαρχος παραλείψει τη σύνταξη ληξιαρχικής πράξεως θανάτου ή την καταχώριση σχετικής εγγραφής στο ημερολόγιο του πλοίου, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών και με πειθαρχική ποινή.

Σε περίπτωση θανάτου επιβάτη του πλοίου ο Πλοίαρχος οφείλει να συντάξει **έκθεση απογραφής** των πραγμάτων του, με τη συνδρομή δυο αξιωματικών ή αν δεν υπάρχουν, δυο μελών του πληρώματος.

Τα πράγματα αυτά οφείλει να τα διαφυλάξει και να τα παραδώσει, μαζί με αντίγραφο της εκθέσεως απογραφής στη λιμενική ή προξενική αρχή του πρώτου λιμανιού κατάπλου του πλοίου.

Αν τα πράγματα υπόκεινται σε φθορά ή υπάρχει άλλος σοβαρός λόγος, η αρχή τα εκποιεί υπέρ του δικαιούχου και παρακαταθέτει το τίμημα στο Ν.Α.Τ.. Αν μέσα σε δύο χρόνια από την κατάθεση του τιμήματος, αυτό δεν αναζητηθεί από τους δικαιούχους, περιέρχεται στην περιουσία του Ν.Α.Τ..

Δ2. Το φορτηγό πλοίο «ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Σ.» απέπλευσε από το λιμάνι της Ελευσίνας χωρίς έλεγχο από τις Αρχές. Στον διάυλο μεταξύ Κυνοσούρας και Περάματος επιβιβάστηκαν οι Αρχές που διαπίστωσαν ότι στη Γέφυρα ήταν ο Δόκιμος Πλοίαρχος και ένας ναύτης. Ο Δόκιμος δε διέθετε τα προσόντα χειρισμού του εξοπλισμού για την ασφάλεια των ραδιοεπικοινωνιών. Ο Δόκιμος δήλωσε ότι ο Πλοίαρχος τού ανέθεσε καθήκοντα Τήρησης Φυλακής Γέφυρας, καθώς ο Ανθυποπλοίαρχος, που είχε ναυτολογηθεί, για να αντικαταστήσει τον προηγούμενο Ανθυποπλοίαρχο, ο οποίος νοσηλευόταν σε νοσοκομείο, δεν παρουσιάστηκε στο πλοίο.

- α)** Σύμφωνα με την STCW 1995 ποια έλλειψη διαπιστώνετε (μον. 3) και ποια θα είναι η συνέπεια για το πλοίο λόγω της έλλειψης αυτής (μον. 2);

η απουσία κατά τη φυλακή ατόμων, το οποίο διαθέτει προσόντα χειρισμού του εξοπλισμού που είναι απαραίτητος για την ασφαλή ναυσιπλοΐα, ασφάλεια ραδιοεπικοινωνιών ή την πρόληψη θαλάσσιας ρυπάνσεως και αδυναμία τηρήσεως των φυλακών στο πλοίο από άτομα, τα οποία έχουν αναπαυθεί επαρκώς και είναι ικανά να αναλάβουν καθήκοντα.

έλλειψη

συνέπεια

- β)** Να αναφέρετε τα δύο ναυτικά αδικήματα στα οποία έχει υποπέσει ο Πλοίαρχος (μον. 2). Σε ποια κατηγορία υπάγεται καθένα απ' αυτά (μον. 2);

Ο πλους με ελλιπή σύνθεση (λείπει ο ανθυποπλοίαρχος).

Απόπλους χωρίς έλεγχο της αρχής.

Ναυτικά αδικήματα

Και τα 2 αδικήματα ανήκουν στην κατηγορία των υπηρεσιακών παραβάσεων του Πλοίαρχου.

- γ)** Να περιγράψετε το αδίκημα που στρέφεται κατά της υπηρεσίας του πλοίου, στο οποίο έχει υποπέσει ο Ανθυποπλοίαρχος (μον. 2). Ποια είναι η προβλεπόμενη ποινή για το συγκεκριμένο αδίκημα (μον. 2);

Το αδίκημα στο οποίο υπέπεσε είναι αυτό της μη προσέλευσης για ανάληψη υπηρεσίας.

Ο ναυτικός που ναυτολογήθηκε και δεν προσέρχεται αδικαιολόγητα να αναλάβει υπηρεσία στο πλοίο, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών ή με χρηματική ποινή. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και εκείνος που υπογράφει ατομική σύμβαση και αποστέλλεται στο εξωτερικό, αλλά δεν προσέρχεται αδικαιολόγητα για να ναυτολογηθεί και αναλάβει εργασία.